І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 1, 1966 No. 121. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 30 червня 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ШУКАЄ ЖІНОК на вищі урядові становища. Президент промовляв до 500 делегатів в Білому Домі, які прибули до столиці з 48-ох стейтів на конференцію в справі статусу жінок. Президент заявив, що жінки тепер мають такі самі можливості займати урядові становища, як і чоловіки, але він додав: „Я маю проблему — знайти цих жінок!" Президент повідомив, що має одну кандидатку на вище становище, а саме сенаторку демократку з Орегону пані Морін Б. Нюбергер, яка восени цього року не старається про перевибір. Президент і пані Джансон гостили цих делегаток в Білому Домі.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ШИРОКОЇ перевірки оборонної політики ЗДА. Республіканський Дорадчий Комітет висловив гостру критику оборонної політики секретаря оборони Роберта МекНамари. Цей Комітет складається з колишніх республіканських кандидатів на президента, провідників в обидвох Палатах Конгресу, представників губернаторів і з членів Крайового Республіканського Комітету. Дорадчий Республіканський Комітет невдоволений із таких проблем, як бомбовики — далекосяжні ракети, ведення так званих малих воєн, атомові кораблі, Космічна програма, протиракетна оборона й інші. Республіканці твердять, що МекНамара замало дбає про оборону ЗДА в найближчих роках, бо має очі звернені на теперішність.

ДЕПАРТАМЕНТ ТРАНСПОРТОВИХ СПРАВ має, на думку Чарлса Келлі, допомогти залізничним компаніям втримати пасажирський рух на залізницях, про який зовсім не дбала досі Міжстейтова Торговельна Комісія, яка завідує справами залізниць. Чарлс Келлі зізнавав у Сенатській Комісії Урядових Операцій, яка веде переслухання в справі організації нового Департаменту Транспортових Справ. Цей новий Департамент має відобрати деякі функції від Міжстейтової Торговельної Комісії, і адвокат Келлі домагається, щоб Департамент Транспорту мав ширші повновласті, як це йому пропонується в урядовому проєкті про організацію нового департаменту.

УРЯД ЗАМОВИВ 112 ПОМП, які мають допомагати тим пацієнтам, що після операції їхніх серць не могли б жити без штучних помп. 112 штучних помп коштують 1,263,502 дол., отже одна помпа коштує понад 11,000 дол. Дослідна лябораторія Авко в Евереті в Массачусетсі має виконати 50 помп, а Інкорпорація Стеттем в Лос Анджелесі 62 помпи. Це такі самі „штучні серця", якими послугувалися д-р Адріян Канторович у Брукліні, Н. Й., та д-р Майкел ДеБейкі у Гюстоні, Тексас, які продовжили були життя своїм пацієнтам на кілька днів після операції. Без помп пацієнти були б негайно померли.

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР оголосив п'ятницю 1-го липня Днем президента Айзенгавера в цілому стейті. В цьому дні 50 років тому тодішній лейтенант Двайт Д. Айзенгавер одружився був з пані Айзенгавер — відомою в цілій країні Мемі. В проклямації Рокефеллер заявляє, що Айзенгавер і його дружина були признаєні стати „найславнішою американською подружньою парою нашого часу". Ми щасливі, твердить нюйоркський губернатор, що маємо це подружжя між нами.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ УРЯД ЗГОЛОСИВ до палати громад законопроєкт про націоналізацію сталево-залізного промислу. Уряд має покликати до життя Державну Корпорацію Сталі, яка перейме на власність і під свою адміністрацію 14 найбільших британських сталевих фабрик. Держава має дати відшкодування власникам у висоті 1,600.000.000 дол. впродовж визначеного довшого часу. Колишній уряд соціялістичної Партії Праці перевів був уже націоналізацію сталевого промислу в 1949 році, але консерватисти, прийшовши до влади, той закон уневажнили і привернули приватну власність на сталь.

ЗБУНТОВАНЕ ВІЙСЬКО У КОЛ. ФРАНЦУЗЬКОМУ КОНҐО ЗАЙНЯЛО центр столиці Браццавілю, але „ґвардія" тамошнього комуністичного уряду, зложена з кубинських муринів та їх комуно-китайських інструкторів забарикадувалась на т. зв. Стадіоні революції, куди схоронилась і керівна державна комуністична верхівка. Покищо не прийшло до зудару. Радіо є в руках уряду. Президент Альфонс Массамба - Дебат, що сам зве себе „марксистом", перебуває на відвідинах у Мадагаскарі.

КОМУНІСТИЧНИЙ ЩОДЕННИК „ЖИЦЄ ВАРШАВИ" оскаржує Католицьку Церкву в Польщі, що це вона винувата у минулонедільній демонстрації у Варшаві проти комуністичних властей. „Фанатики і хулігани" робили ту демонстрацію, твердить названий режимовий орган і погрожує, що „в майбутності громадянство і державні власті не дозволять на використовування релігійної свободи для безвідповідальних акцій, шкідливих для країни".

ФЕДЕРАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЯПОНІЇ РОЗПОЧИНАЄ в цьому тижні наради над проблемою оборони Японії. Ця могутня і надзвичайно впливова організація, що репрезентує японський промисл, фінанси і торгівлю, стривожена будовою атомової зброї в Комуністичному Китаї та все ще існуючою конституційною забороною — відбудувати японську збройну силу. Високий стан японської технології вможливлює Японії мати власну атомову бомбу найдалі до двох років, разом із ракетами на далеку віддаль.

ІРАКСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ ОФІЦІЙНО, що він дістав згоду від лідера курдів, генерала Мустафи аль-Барані на проєкт злагоди, яка закінчила б 5-річну партизанську війну курдів. Центральний уряд Іраку неначе б то признав автономію курдам, які вони віддавна домагались. Не відомо, скільки в цьому правди, бо про подібне „замирення" казалось в останніх роках вже кількакратно.

В ІНДОНЕЗІЙСЬКІЙ ПРЕСІ ПОЯВИЛОСЬ оскарження проти колишнього віце-прем'єра і міністра закордонних справ д-ра Субандрія, що він видав 200.000 дол. на пропаганду комуністичної партії і своєї політики, зорієнтованої на Комуністичний Китай. Субандрія військовики арештували в березні цього року разом з 17 іншими членами колишнього кількадесятичленного уряду прокомуністичного президента Сукарна. Сукарно мусів передать фактичну владу у руки генерала Сугарта.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПОВЕЛА КАМПАНІЮ проти Західньої Німеччини за уділювання деяким совєтським громадянам німецького роду, які під час війни втратили своє майно або здоров'я, грошових відшкодувань. Часопис „Труд" закидає західньо-німецьким властям, що вони, розсилаючи через свою амбасаду в Москві деяким совєтським громадянам німецького роду відповідні квестіонарі, хочуть дістати „засекречені інформації".

Конгресова Конференція признала $17.5 більйонів на оборонні цілі

Вашингтон. — Палатно-Сенатська конференція 29-го червня компромісово схвалила 17.5 більйона дол. на різні оборонні цілі, які є частиною оборонного бюджету, що має винести коло 58 більйонів дол. У схвалений конференцією сумі є окремий пункт про збільшення платні всім членам збройних сил на 3.2 відсотка. Збільшення обов'язуватиме від тієї дати, від якої діставуть більшу платню федеральні урядовці. Конференція призначила фонди на будову двох атомових фреґат, проти чого виступає Уряд президента Джансона. У признаній сумі є і фонди на конструкцію далекосяжних модерних бомбовиків, проти чого також є секретар оборони Роберт МекНамара. Щодо будови двох атомових фреґат, то в законопроєкті є окреме застереження, що ці атомові кораблі треба будувати, хіба що Президент в окремій заяві поінформував би Конгрес, що конструкція цих фреґат не є в інтересі державної оборони.

Конґрес має ще вирішити важливі законопроєкти

Вашингтон. — Хоч зближається липень, але Конгрес не може думати про кінець цьогорічної сесії, бо перед ним ще цілий ряд не полагоджених законопроєктів. І так в комісіях обидвох Палат Конгресу знаходяться такі законопроєкти: проєкт про скасування расової дискримінації в федеральних суддівських жюрі та при продажі і винаймі домів і мешкань; проєкт про контролю пожертв на виборчу кампанію тих осіб, які стараються про федеральні становища і поправка до шкільного закону з 1965-го року, програма створення нового департаменту транспорту; проєкт допомоги закордонним країнам в сумі 3.4 більйона долярів; проєкт про продовження дворічної шкільної програми до чотирирічної; законопроєкт про федеральну допомогу на модернізацію шпиталів та інших медичних можливостей. Деякі законопроєкти вже схвалила Палата Репрезентантів, але Сенат трибає їх ще в Комісіях. Сюди належать такі проєкти: видати 2.9 більйона дол. на будову нових будинків для коледжів; збільшити мінімальну платню до $1.60 за одну годину праці. Законопроєкт про безпечні авта, вже схвалив Сенат а Палата ще його тримає в Комісії.

Конференція СЕАТО стверджує упадок комуністичних впливів в Азії

Камберра, Австралія. — Конференція міністрів закордонних справ вісьмох членських держав Південно-східньо-азійського оборонного пакту (СЕАТО) стверджила в своєму кінцевому комунікаті, що його оприлюднено 29-го червня ц.р., що впродовж цього року комуністи зазнали цілу низку поважних невдач. Вони привітали покращання відносин між Малайзією і Індонезією та потвердили рішення — протидіяти кожній комуністичній спробі збройною рукою захоплювати владу у вільних країнах. Тому конференція СЕАТО підтримала американську політику у В'єтнамі та гостро натаврувала збройну агресію Північного В'єтнаму проти Південного і відкидування Північним В'єтнамом всіх мирових спроб. Так само СЕАТО натаврувало збройні випади Північного В'єтнаму проти Ляосу й використовування тієї країни, як транзитового шляху для гачкування війська і зброї до Південного В'єтнаму. Все ж, конференція міністрів СЕАТО стверджила, що „комуністичні амбіції", комуністична агресія і спроби осягнути свої цілі підривно - революційною акцією становлять все ще сучасну найбільшу загрозу для світового миру.

ПРОВІД ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН ОУН ВИДАВ ЗВЕРНЕННЯ З НАГОДИ ВІДЗНАЧУВАННЯ 25-ИХ РОКОВИН 30-ГО ЧЕРВНЯ

Ню Йорк. — Провід Закордонних Частин ОУН видав звернення у 25-ті роковини 30-го червня 1941 року, в якому закликає бути ідейними, організованими, активними, щоб прискорити час, в якому відбудеться проголошення „Акту відновлення Української Держави, що з Божою ласкою буде остаточним етапом української нації до державного життя".

ЛІТАКИ ЗДА ЗНИЩИЛИ СКЛАДИ ГАЗОЛІНИ НА ПЕРЕДМІСТЯХ ГАНОЮ І ГАЙФОНҐУ

Сайгон. — 46 американських бомбардувальників, стаціонованих на двох літаконосцях, перевели в середу 29 червня ц.р. нищільні налети проти танків з газоліною та інших газолінових складів на передмістях столиці Північного В'єтнаму Ганою і великого північно-в'єтнамського порту Гайфонґу. Віддаль збомбардованих складів біля Гайфонґу від центру того міста була лише за дві милі. Переведено також налет проти меншого зосередження складів газоліни Північного В'єтнаму біля міста Дозон. В усіх цих випадках осягнено повний успіх: знищено ті склади на кругло 90 відсотків, а чорний дим з пожежі сягав 20.000-35.000 стіп висоти. Як виявилось, то рішення збомбардувати склади північно-в'єтнамської газоліни було прийняте вже раніше, але вичікувано тільки на добру погоду, яка власне й була ідеальною для такого рейду в минулу середу. Широке офіційне повідомлення про ті рейди склав на спеціально скликаній пресовій конференції о Вашингтоні секретар оборони Роберт МекНамара. Він подав за головні причини того бомбардування — щораз більше перекидування з Північного В'єтнаму до Південного вояків, зброї і всяких воєнних припасів змоторизованими валками або баржами, при чому МекНамара пред'явив світлину, зроблену кілька днів тому, як посувається з півночі на південь конвой з 51 вантажних автомобілів; далі — подвоєне число перекидуваних комуністами з півночі на південь вояків регулярної армії: раніше підсилювано комуністичний фронт у Південному В'єтнамі пересічно по 2.500 вояків місячно, в останніх тижнях збіль шено той контингент до 4.500 місячно. Врешті й третя причина такого бомбардування — стверджені заходи північно - в'єтнамського командування розпорошувати й засекречувати свої склади газоліни в ровах біля шляхів, хащах над ріками і в підземних сховищах. За твердженням фахівців — у тому одному рейді в минулу середу знищено понад 50 відсотків газолінових запасів Північного В'єтнаму. Секретар оборони підкреслив, що те бомбардування не стосувалося густо заселених околиць, бо мало на цілі пункти поза центрами обох великих північно-в'єтнамських міст.

Бомбардування газолінових складів на передмістях двох найбільших міст північно-в'єтнамських міст викликало в усьому світі голосний відгук, як очевидний доказ загострення і поширення війни у В'єтнамі. Генеральний секретар Об'єднаних Націй висловив з цього приводу свій „жаль", при чому сказав — всупереч твердженню офіційних американських чинників — що те бомбардування відбулося в „густо заселених місцях".

Світові проблеми були темою розмов де Ґолля в Москві

Москва. — Нарадою з совєтськими вождями при круглому столі у кремлі в середу закінчився одинадцятиденний офіційний побут президента Франції у СССР. Нарада почала негайно після повороту де Ґолля з семиденної поїздки по Совєтському Союзі. Французькі кола подають, що нарада, третя з черги офіційна нарада французького президента з представниками уряду СССР була призначена світовим проблемам, головно політиці в Европі і в Південно-Східній Азії. Ті самі кола додають, що де Ґолль був поінформований перед цією остаточною нарадою про американське бомбардування Ганої і Гайфонґ, але ця справа не була темою дискусії під час наради. Обидві і французька і совєтська сторони згоджуються, щоб справу В'єтнаму полагодити на основі Женевського договору з 1954 року, що його підписали після семирічної війни в тодішній французькій Індокитаю. В нарадах головною проблемою була також справа Німеччини. Де Ґолль і секретар комуністичної партії СССР Брежнєв згоджувались, що справа Німеччини може бути розв'язана поступово в акції постійного зменшення напруження між Сходом і Заходом. Спостерігачі кажуть, що обидві сторони і французька і совєтська стояли при своєму становищі в справі Німеччини і не дійшло до ніякого остаточного зрозуміння. Справа Німеччини буде насвітлена у комунікаті, що його мають підписати обидві сторони сьогодні.

Культурна Комісія УНС відбула наради, винесла рекомендації в справах публікацій, культурної активности і 75-ліття УНС

Джерзі Сити — В середу, 29-го червня 1966, тут у приміщенні Головної Канцелярії Українського Народного Союзу відбулися чергові наради його Культурної Комісії, яка розглянула та винесла відповідні рекомендації для Екзекутивного Комітету в справах книжкових публікацій, культурної активности Відділів УНС та підготови до відповідного відзначення 75-літнього ювілею „Свободи" і УНСоюзу, що припадають в 1968 і 1969-му роках. Наради відкрив і головно провадив голова Комісії, гол. предсідник УНС Йосип Лисогір. Теперішній стан видавництв та культурних справ, як і їх пляни на найближчу майбутність зреферував коротко секретар Комісії ред. А. Драган. У нарадах, крім згаданих, взяли участь: гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, голова Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Галан та редактори: Вячеслав Давиденко, Іван Кедрин-Рудницький, д-р Лука Луців, Зенон Снилик і Остап Тарнавський та директор Курсів Українознавства на Союзівці проф. д-р Василь Стецюк.

Обміркувавши поодинокі проблеми, Комісія рекомендувала Головному Екзекутивному Комітетові: 1. Пороблити всі можливі заходи і подбати, щоб уже в якнайкоротшому часі одержати від головного редактора Англомовної Енциклопедії Українознавства проф. д-ра Володимира Кубійовича браковані ще редакційні матеріяли до другого тому цієї книги та щоб цей том появився друком не пізніше, як в наступному, 1967-му році; 2 Відновити справу культурно - освітніх референтів в управах Відділів УНСоюзу та їх постійного зв'язку з Культурною Комісією, яка вже в найближчому часі відновить видавання для Відділів УНС „Бюлетеню Культурної Комісії" із порадами та практичною допомогою в культурній активности Відділів. Справою цього „Бюлетеню" займуться гол. секретар д-р Я. Падох та ред. Іван Кедрин; Уже в найближчому часі розглянути можливості та почати практичну підготову до багатобічного відзначення 75-літніх ювілеїв „Свободи" в 1968 та УНСоюзу в 1969-му роках. Загальний проєкт такого відзначення окремими публікаціями та імпрезами в Округах і Відділах на загально-громадській базі приготують на чергові наради Комісії д-р Лука Луців та ред. Остап Тарнавський. Крім згаданих справ Комісія вислухала звідомлення п. Лисогора, ред. А. Драгана та проф. д-ра В. Стецюка в справах культурної активности на Союзівці під час вакаційного сезону, зокрема про виховно - відпочинкові дитячі табори, культурно - мистецькі та розвагові імпрези і Курси Українознавства, висловлюючи в цих справах признання адміністраторам Союзівки та керівникам табору і курсів за їх дбайливість. Чергові наради Комісії відбудуться в половині серпня ц.р. Комісія прийняла пропозицію д-р Вол. Галана, щоб він на ці чергові наради приготовив проєкт активности Комісії згідно з рекомендацією останньої Конвенції УНСоюзу. Також рішено, що річні наради Комісії відбуваються в березні, місяці патрона УНСоюзу Тараса Шевченка. Рекомендації Культурної Комісії розгляне новообраний Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу на своїх перших нарадах, що мають відбутися в наступному тижні.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

НА ЧУЖІЙ РОБОТІ

. . . Періщив дощ. Злий, колючий. Тамара влетіла в найближчий свинарник, коли вже й рубця не було сухого. Стала, оглянулася. Поруч жінки поралися.

Мовчки сіла, грілася. Заходили свинарки, але ніхто не питав, хто вона, звідки. Якісь непривітні всі, похмурі.

Сама підійшла до жінок, заговорила першою:

— А я до вас на роботу. —Свинаркою?

— Ні, завідувачкою . . .

— Ти?

Стало тихо.

— Ну, що ж голові видніше, коли на ферму ставити . . . — нарешті порушила мовчанку одна з свинарок.

— А нам таке: хтоб тут не керував, роботи не поменшає, (З „Молоді України" 12 червня).

СІРЯЧИНА, ПОСТОЛИ І . . . ЩАСТЯ

Там, де на асфальті пролітають машини, колись кормигами поволі круторогі воліки з убогим возом, маленьким плугом і самим господарем у сірячині та постолах, — змальоване минуле „Молодь України" з 12 червня.

А тепер? Восьма п'ятирічка ще більше змінить обличчя країни, принесе щастя, — тішить своїх читачів часопис.

КРАМНИЦІ „ВІДПОЧИВАТИМУТЬ" У НЕДІЛЮ

У Харкові, перейнявши досвід ленінградців, — пише „Молодь України" з 10 червня, — переходять на новий режим роботи: крамниці міста в неділю не працюватимуть.

З цього приводу часопис зібрав голоси продавців, які, звичайно, „безмежно дякують партії за піклування". „Ми ж давно мріяли відпочивати по-людському, — каже продавчиня Т. Шатило. — Я працюю з 1961 року. Уявляєте, жадної неділі не відпочивала".

ВСЕ ДО ЗЕРНИНИ

Понад 13 мільйонів гектарів займають в Україні посіви пшениці та інших зернових і зернообробних культур, — пише в своїй передовиці редактор „Радянської України" (число з 9 червня). — Хвилюється хлібне поле: незабаром жнива. Зібрати це багатство, все до зернини — це гідний вклад хліборобів України у виконанні п'ятирічки та завдань, намічених партією.

ПОЛТАВСЬКІ КИЛИМИ ДО КАНАДИ

Здавна славляться рідкісні речі, виготовлені полтавськими майстрами. Особливо знані вироби решетилівських та новосанжарських килимниць. Також опішнянські куманці та глечики милують очі.

В наступному році відбудеться виставка українських сувенірів у Канаді. (З „Молоді України" 11 червня).

НІ КРОКУ БЕЗ ПАПЕРІВ

Кожний громадянин УССР, де б він не був і куди б не йшов, мусить мати при собі пашпорт, колгоспну книжку, профспілковий квиток, ще інші папери, що засвідчують його особу. (З „Радянської України" 10-го червня).

КВАРТЕТ „ВЕРХОВИНА" З ТОРОНТА, ОПЕРОВИЙ СПІВАК ВАСИЛЬ МЕЛЬНИЧИН ТА ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ГУРТОК ОДУМ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВИСТУПАЮТЬ НА СОЮЗІВЦІ З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ

Союзівка, Кергонксон. Це вже належить до традиції, що хоч літня спека дошкулює всім уже в червні, то „формальний" літній вакаційний „сезон" починається щойно в липні, переважно у зв'язку із довгим кінцем тижня, зв'язаним із Святом Незалежности 4-го липня, як це буде з кінцем цього тижня. Це, як і заповіджені спеки мали на увазі управителі Союзівки, вакаційної відпочинково - виховної оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, поробивши все, щоб забезпечити багатьом сподіваним гостям усі можливі тільки вигоди: приміщення, здоровий і добірний харч, музику до танців та традиційні вже на Союзівці культурні мистецько - розвагові імпрези.

Програму першої в цьогорічному сезоні великої такої імпрези - концерту, який відбудеться на Союзівці в суботу, 2-го липня, о год. 8-ій вечорі, виконає наш незрівняний квартет „Верховина" під проводом Олени Глібович та у складі: Галя Коник, Женя Котиш, Віра Іваненко і Віра Байрак. У програмі цього квартетту пісні Безкоровайного („Гей, туго, полети", „Колискова"), Валтаровича („Зелені гори" Сонце низенько", Кос - Анатольського („Гуцульський вальс"), Гнатишина („Хочу співати", „Веснянка пісня"), Колесси („Коло річки"), Комышина („На вулиці скрипка грає"), Заремби („На вулиці невесело"), Весоловського („Може так не треба", („Мовчки"), Леґара („Слухай"), Барвінча („В Стрийському парку") та ін. Вірно також живе „слово на злобу дня" та „Вісті з Торонта".

Квартет „Верховина". Зліва: Галя Юник, Женя Котиш, Віра Іваненко та Віра Байрак.

Друга велика культурно-мистецька імпреза відбудеться в неділю, 3-го липня, о год. 8-ій вечорі, з виступом відомого нашого оперного співака В. Мельничина, який співатиме при фортепіяновому супроводі д-ра Ігора Соневицького, та виступ славного танцювального ансамблю очолюваної Віктором Корсуном філії ОДУМ з Філядельфії під мистецьким проводом Зої Граур і Тамари Федоряки. Цей гурток виступав уже в багатьох містах Америки і декілька разів у Канаді, мав два виступи на телевізії та виступав у залі Конвеншин Голл у Філядельфії перед публікою в кількості понад 8,000 осіб. У програмі гуртка танці: „Гопак вихор", „У квітневому саду", „Лопнув Збруч", „На досвідках" та „Гопак".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Кампанія проти сенатора Дадда

Проти 59-літнього сенатора Томаса Дадда, демократа з стейту Коннектикат, частина американської преси кілька тижнів веде завзяту кампанію. Започаткували її синдиковані колюмністи Дрю Пірсон і Джек Андерсон, які стали оприлюднювати різні „ревеляції" про нібито послуги сенатора Дадда у користь німецької промислової компанії, що її у Вашингтоні репрезентував емеритований генерал Джуліюс Клайн, тепер зареєстрований „агент для публічних зв'язків", — про зловживання виборчими фондами і взагалі про „неетичну поведінку". Сенатор Дадд заскаржив названих журналістів до суду за очорнення і зажадав від Сенатської Комісії етики, щоб вона розглянула висунені проти нього закиди. Саме тепер відбувається оте сенатське слідство.

Широке зацікавлення цією справою викликали головно таємничі й підозрілі закуліси цілої кампанії проти сенатора Дадда, який належить в Конгресі до найрадикальніших ворогів комунізму, пристосуванства і політики співіснування з СССР та його сателітами. На цьому тлі він заходив не раз у конфлікти з головою сенатської Комісії для закордонних справ, сенатором Ф. Дж. Фулбрайтом, коли там порушувано справу допомоги невтральним країнам чи торгівлю з комуністами. У соціяльних справах — громадянських прав, безробіття, іміграційного законодавства, медікеру, підвищення мінімуму платень і т. п. — сенатор Дадд був завжди найбільш ліберальним. Тому його — католика, консерватиста в справах політичних і ліберала в справах соціяльних, мешканця американського Сходу — називали як одного з поважних кандидатів на віце-президента, щоб збалянсувати територіяльне походження з південного Тексаського стейту й протестантського визнавця — Линдона Джансона. Мимоходом кажучи — сенатор Дадд належить до найкраще в Сенаті поінформованих про уярмлені Москвою народи, зокрема і спеціяльно про Україну, він є прихильником створення постійної Комісії для поневолених народів і палко підтримував справу побудови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Отож насувається підозра: чи дійсно поштовхом до тієї кампанії проти сенатора Дадда була турбота за етичну поведінку членів Сенату, чи, може, бажання здискредитувати того палкого ворога комуністів і оборонця поневолених комуністами народів. Виявилося, що звільнені сенатором Даддом двоє урядовців викрали з архівів його канцелярії коло 1.000 листів та інших документів і, зробивши з них фотокопії, передали це названим журналістам. Хто цю справу придумав, хто її зорганізував, хто фінансував?! Пригадується подібна історія з сенатором Джозефом Мек-Карті. Він, щоправда, перетягав струну у своєму антикомунізмі: цю його запальчивість використано, щоб засудити його в подібному слідстві сенатської Комісії етики в 1954 р. — за „образу Конгресу".

Сенатор Дадд рішуче заперечив усім закидам, — він заявив, що не зробив нічого неетичного, він збивав точку за точкою роблених проти нього закидів. Боронячи принцип, згідно з яким члени обох законодатних палат повинні найсуворіше додержувати правил етики, треба водночас висловити жаль, що в американській дійсності вживається інколи безцеремонних засобів, щоб нищити політичних противників.

Знову військова хунта в Арґентині

Вістку про новий переворот в Арґентині прийняла світова опінія без великого здивування. Усі звикли до того, що в Арґентині чи радше в усіх країнах Південної Америки часто відбуваються переворотн і уряди перехоплюють військові хунти. У самій Арґентині повалення уряду президента Іллії групою генералів не викликало ніякого спротиву. Команда арґентинських збройних сил подала просто до відома, що вона „перебрала контролю над долею народу", усунувши президента. За останніх двадцять років Арґентина мала шість президентів, з яких чотири були скинені військовими хунтами.

Причиною частих переворотів у Південній Америці є брак демократії. Слушно каже коментатор „Ню Йорк Таймсу", що легше здушити в країні процеси демократизації, ніж наново притягнути населення до об'єднаної структури демократичного правління. Політичний розгардіяш в Арґентині почався ще з 1930 року революцією, яка завалила традиційну структуру тієї країни. До того часу майже впродовж вісімдесяти років Арґентина виказувала соціяльну стабільність, хоч і не позбавлену похибок та анахронізмів, зріст демократії і — що найважливіше — розквіт економіки, а впарі з нею й культури. Хаос, викликаний військовою революцією, поглибив Перон, який узурпував собі владу і почав період, що його головною познакою була відсутність народоправства. Президент Джансон висловився, що від того часу в Арґентині немає згоди.

На відсутність демократичного правління вказує і останній переворот в Арґентині. Вже деякий час кружляли поголоски, що військо підготовляє змову проти президента Іллії, який, вибраний у леґальних виборах 1963 р., мав започаткувати віднову демократичних прав у країні. Генерали почали відкрито критикувати президента за його поступливість супроти сильної групи пероністів. Безпосередньою причиною перевороту була політична діяльність генерала Карлоса Каро, який, щоб нав'язати співпрацю партій в уряді, відбував наради з провідниками пероністів. За це він був позбавлений військової позиції і мав бути арештований командувачем армії генералом Пістаріні. Генерал Пістаріні заявив, що він не визнає авторитету міністра військових справ Ромуля Санчеса, який подався на димісію. Цей роздор між генералами закінчився переворотм, у висліді якого владу перебрали самозванці. Військова хунта не тільки усунула президента, — вона усунула також віце-президента, губернаторів і віцегубернаторів провінцій, ба навіть Найвищий Суд і Головного Прокуратора, а вслід за тим розв'язала Парлямент. Країна залишилась без леґальної влади.

Військова хунта являє собою правицю, що гостро поборює партію пероністів і противиться домаганням цієї партії перевести в країні соціяльні реформи. Ставши при владі, військова хунта напевно поведе наступ на пероністів. Але це не врятує країни від економічної кризи, не сприятиме стабільності і безпеці, не дасть запоруки, що Арґентина стане на шлях росту. Для цього потрібно народного правління, що його мав започаткувати леґально вибраний президент Іллія, який втішався підтримкою не лише відповідальних громадських кол самої Арґентини, але й демократичних країн вільного світу, в тому числі і ЗДА.

ПАРИЖ — МОСКВА — БОНН

Мюнхен. — Мабуть, не випадково президент Франції час своєї подорожі по Совєтській імперії визначив на червень. Адже ж 22 червня 1941 р., 25 років тому, почався похід армій Гітлера на схід.

Агресією на СССР Гітлер надмірно розтяг свої сили і зробив Сталіна своїм ворогом. Німецький „фюрер" забув старе правило, що його згадує в своїй книжці „Про війну" ген. Клявзевіц: „Щасливі ті, що мають". У мові стратегії це значить, що велика своїм простором країна має місце для наступу й оборони, отже при невдачах армія такої країни може відступати якнайдалі в глибину своєї країни, щоб зберегти та зібрати свої сили для протиудару.

Для Британії, для збитої з ніг Франції та для інших окупованих Німеччиною країн агресія Гітлера на схід давала надію на поразку зарозумілого „фюрера" і на визволення.

Ген. де Голль, що перебував тоді в Лондоні, як ніким не визнаний еміґрант, на чолі комітету „Вільних Французів", мабуть, найбільше тішився війною між Берліном і Москвою. Він стер із своєї пам'яті телеграми Сталіна й Молотова до Гітлера, в яких вони вітали „фюрера" з нагоди перемоги над Францією і здобуття німецьким військом Парижу. Де Голль рвався їхати до СССР на переговори з Сталіним: він сподівався, що московський уряд визнає його, де Голля, як голову екзильного уряду Франції і допоможе йому брати участь у конференціях урядів великодержав: ЗДА, Великобританії і СССР.

З тою надією де Голль поїхав у 1944 році в Москву і в розмові з Сталіним висунув плян постійного союзу між Францією і Москвою. Сталін не прийняв пропозицій французького генерала, і де Голля не запрошено на конференцію „великих трьох" у 1945 році до Ялти, де Рузвелт, Черчілл і Сталін вирішали долю світу.

Від того часу багато води витекло з рік у моря й океани, багато змінилося й у світовій політиці. Однак, де Голль не змінив свого пляну — поставити Францію нарівні з великодержавами — ЗДА та СССР — і мати вплив на світову політику. Цю мету він мав і тоді, коли вирушав на розмови з володарями Москви.

У Західній Німеччині уважно слідкують за сердечними розмовами де Голля з верхівкою уряду й партії в Москві. Хоч у січні 1963 р. між урядом Франції і Західньої Німеччини підписано договір приязни й консультації, вихід Франції із НАТО та „антиамериканська" позиція де Голля викликала в Бонні глибоке недовір'я до де Голля. Йому закидають нещирість, націоналістичний еґоїзм і бажання використовувати членів Европейської Господарської Спілки для інтересів Франції.

Чи хоче де Голль об'єднання розділеної Німеччини й ліквідації комуністичної республіки Ульбрихта? Навіть цього не можна сказати з певністю. Один із прихильників де Голля, відомий французький письменник Франсуа Моріяк, писав іронічно, що він так „любить Німеччину", що радий, коли є аж дві Німеччини, бо це робить його „любов" до німців подвійною...

У Німеччині розуміють, що де Голль готовий пожертвувати інтереси союзників Франції, аби здобути від Москви обітниці, вигідні для французького уряду, і показати свою незалежність від „дядька Сема". Але в Бонні вважають єдино Америку за найбільшого охоронця Західньої Европи проти небезпеки зі Сходу. В цій точці інтереси урядів Франції і Німеччини далеко розбігаються.

Перед відлетом де Голля до Москви у Вашингтоні перебував голова парляментарної фракції урядової партії Німеччини Барцель. У своїй промові він висунув цілу низку пропозицій, щоб переконати Москву в невигоді для неї самої тримати третину Німеччини під режимом комуніста Ульбрихта і „під московським калавуром". Ці далекосяглі пропозиції мали на оці улегшити де Голлеві розмови в Москві в напрямі ліквідації республіки Ульбрихта, і вони були, безсперечно, узгіднені з головою уряду Ерґардом. Але, коли з Москви на ці пропозиції прийшла рішуча відповідь — „ні", у Бонні почали говорити, мовляв, пропозиції Барцеля вийшли з його власної ініціятиви...

Поживемо — побачимо. В кожному разі, громадянство Західньої Німеччини настороження і занепокоєне візитою де Голля в СССР. У Москві навіть забули, що в 1812 році Наполеон мав свою резиденцію в Кремлі.

Слід згадати, що де Голль уникає назви „Совєтський Союз" і в своїх промовах тримається назви „Росія". На це звернула увагу також німецька преса, вказуючи, що СССР — це многонаціональна держава, в якій Росія панує над іншими народами. **П. А.**

ГРОШЕВА ДОПОМОГА ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ У БЕЛЬҐІЇ

Брюссель. — Президія З-УАДК-у в Філядельфії зі скромних впливів, що там надходять, прислала для розподілу між найстарших віком українських залишенців в Бельгії, перебуваючих в бельгійських приютах для старших віком, чергову квоту 100 долярів, а то „як писанку", з приводу „Великодніх Свят". Допомогу ту одержали: перебуваючі в Аарсхот, Брен-де-Комт, Блюжі, Брюсселі, Льєжі (кліника) і в Фелеnне коло Шарлеруа, а то у висоті по 8 дол. — 400 бельгійських франків.

За цей черговий другий в біжучому році даток надіслали сердечну подяку для Централі ЗУАДК-у в Філядельфії на руки представника в Бельгії всі обдаровані, за вийнятком найстаршого віком, одного з залишенців Капелі пок. О. Кошиця, котрий вже має труднощі з писанням листів.

С. Гординський

„ПЕРСТЕНІ МОЛОДОСТИ"

(Про пряшівське видання творів Антонича)

Нашому громадянству приємно буде довідатися, що в Пряшеві на Словаччині вже появилося найповніше досі видання поезій Богдана Ігоря Антонича, передчасно, на 28-му році життя згаслого поета, якого тепер наново відкривають на Україні й на еміґрації.

Склалося так, що порівняно невелика група українських письменників у Східній Словаччині, маючи доступ до матеріялів в Україні, а водночас відмінні, майже нормальні видавничі умови в ЧСР, змогла зреалізувати видання, на Україні тепер неможливе. Це видання має значення загальноукраїнське, бо є воно перше на протязі більш як трьох десятиріч видання усіх відомих поетичних збірок Антонича, до того ж обставлене іншим літературознавчим матеріялом, потрібним для зрозуміння такого складного творчого явища, як Антонич - поет.

Видана з нагоди 30-ліття з дня смерти поета (1909-1937), згадана книжка, п. н. „Перстені молодости", появилася заходами Словацького педагогічного видавництва у Братиславі, відділ української літератури в Пряшеві, як 158-ма публікація цього видавництва. Підготову текстів, упорядкування, примітки і критико - біографічний нарис зладив Микола Неверлі, професор Братиславського університету. В книжці зазначено, що її рецензентами є Є. Бісс і д-р О. Зілинський, науковий співробітник Академії Наук у Празі. Книжка має 371 сторінку текстів, не рахуючи змісту, і оформлена півабстрактними ілюстраціями лемківського мистця Ореста Дубая. Перед текстом вміщено портрет Антонича з малюнка В. Ласовського, а далі 15 репродукцій знімок поета, його батьків і колеґ, автографів і музичних нот. В цілості це гарно і солідно видана книжка, зверхнє оформлення якої відповідає її цікавому й різноманітному змістові.

Осередок видання творять, очевидно, поезії Антонича, що були зібрані в п'яти його збірках, трьох прижиттєвих і двох посмертних, до цього додано декілька віршів, що появилися в журналах. Тексти появилися повністю, за вийнятком одної поезії з „Книги лева" (про Алькаїар), вилучення якої зрозуміле. Далі з писань Антонича маємо в книжці два фраґменти його повістей, п'єсу - лібретто „Довбуш" і есей про Голсворсі. У відділі спогадів про Антонича передруковано статті О. Олійник (нареченої поета), В. Ласовського, замітку Л. Ґеца, що вчив Антонича в сяніцькій гімназії, як теж цікаву нотатку О. Волошиновича з Братислави, брата поетової матері, який у 1919 р. був засуджений польським судом у Кракові на кару смерти за спробу відірвати Лемківщину від Польщі і який у тому році гостив о. Антонича з 10-річним Богданом у Михайлівцях і Міжлаборцях на Пряшівщині.

Основну літературознавчу статтю про Антонича, його поезію і оточення проф. М. Неверлі почав від з'ясування того, що являла собою українська модерна поезія і які були її передвісники. Неверлі уважає Антонича за найбільшого після І. Франка поета Західньої України. Антонич, на його думку, найвизначніший, а може єдиний український поет-імажиніст, тобто поет, який головною метою поезії уважає творення нових поетичних образів; він інтеґрально зв'язаний з великою українською поезією 20-х рр. і її в повній мірі доповнює і збагачує. Найкращою збіркою Антонича Неверлі уважає „Три перстені", де щирістю вислову Антонич дорівнює Олесеві, а силою мистецького слова — ранньому Тичині.

В історії новітньої української поезії ця збірка епохальна. Ніхто ще перед Антоничем і ніхто ще після нього не оспівав так любовно Лемківщину, як він. Якщо ця збірка є вершиною Антонича - лірика, то три дальші його збірки є найбільшим досягненням Антонича - філософа. Він був і залишиться явищем надміру оригінальним, і нема його з ким порівняти. В сюрреалістичних віршах Антонича, в усій його філософській і урбаністичній поезії треба бачити величезне зусилля творця знайти для рідної поезії нові шляхи, втягнути її в коло світової. В розвиток української поезії він вніс вартості, які треба далі розвивати.

Автор статті пише про те, що творчість Антонича — найвизначнішого поета Лемківщини — багато корисного може дати лемкам-українцям, особливо поетам і взагалі письменникам. Показовим щодо цього може бути приклад мовного росту Антонича, який виховався на діялекті й польській культурі в неукраїнській гімназії, але згодом став найкращим знавцем української літературної мови. Антонич — представник нової, національно пробудженої вже Лемківщини, свідомої своєї етнографічної і духової споріднености з усім українським народом. І слушно редактор книжки наприкінці її зазначає, що це видання повинно бути школою для наших молодих поетів.

В окремому додатку подано літературно - критичні матеріяли про Антонича. Тут передруковані статті С. Г. „Ляборaторія Антонича", стаття І. О. (проф. І. Огієнка) „Мова Богдана І. Антонича", некролог з львівського „Вісника", рецензія О. Бабія „Останній дар Антонича" і критичні відгуки. В цікавій, досі нам невідомій статті І. Сірко дає розгляд Антоничевого лібретта до опери „Довбуш", порівнюючи цю „драматичну поему" з трагедією О. Федьковича „Довбуш або громовий топір" і драмою Л. Первомайського „Олекса Довбуш". Твір Федьковича, пише Сірко, це історично неправдива фантастика і мелодрама, і такою її колись назвав І. Франко. Первомайський зробив зі свого Довбуша свідомого своєї місії державного діяча, що мислить всеукраїнськими маштабами, в Антонича Довбуш вийшов зовсім правдивий, поет по-мистецьки перетворив фольклорний матеріял, психологічно умотивував образи і вивчив історичні документи.

Як заключну, передруковано в книжці статтю С. Трохимчука „Поет весняного цохмілля", що появилася у львівському „Жовтні". Коли Неверлі у своїй статті дає широке літературне тло, на якому виростав Антонич, у Трофимука Антонич перебуває у якійсь безповітряній атмосфері, бо йому не вільно було писати про те, що, крім кволої, т. зв. лівої літератури (до якої Антонич ніякого відношення не мав), в Західній Україні існувала ще багата література національна, представником якої і був Антонич. В результаті, Трофимук увесь час шукає соціяльних мотивів, які, на його думку, вирішні в поетичній творчості, а не знайшовши їх, критикує в Антонича його „містичне мракобісся". Основну проблему Антоничевої творчости — збагнення проблеми існування, Трофимук пояснює тим, що Антонич був хворим і часто задумувався над такими поняттями, як життя і смерть... Власне, Антонич у часі видання своїх збірок хворим не був, і причини його „містики" зовсім інші. Щоб їх зрозуміти, треба брати Антоничеву поезію такою, якою вона є, а не шукати в ній тільки того, чого критикові потрібно для доказу його тез.

В сумі книжка поезій Антонича — цінне видання, бо оригінальні збірки Антонича належать уже до рідкостей. Книжка видана порівняно невеликим тиражем — 1,100 примірників, але зазначено, що це — „перше видання". Немає сумніву, що воно розійдеться швидко, особливо на Україні, де вибір Антоничевих поезій уже два роки лежить у цензурі. Проте, всіх прихильників Антоничевого поетичного генія слід попередити, що пряшівське видання — це тільки перша ластівка, це бо цього року появиться друком у поетичній бібліотеці „Слова" і коштами наших лемківських організацій в Америці інше видання творів Антонича, що матиме до 350 його поезій (проти 250 видання пряшівського). Книжка вже друкується, і буде вона гідним відзначенням 30-річчя з дня смерти співця Лемківщини, твори якого стали окрасою української літератури.

● **Ральф Нейдер, автор голосної книжки „Небезпечно при кожній швидкості"** — проти автомобільних компаній, які легковажать безпеку у продукції своїх автомобілів —, заявив, що так само „небезпечними" є й европейські авта. Він перевів тепер подорож по західньо-европейських країнах, де конферував з керівниками найбільших автомобільних компаній — в Англії, Західній Німеччині, Франції й Італії.

Китайське муравлище

Серед інформаційного матеріялу, що характеризує обличчя сучасного червоного Китаю, особливо помітний цикл статтей у „Манчестер Гардіян" (червень ц. р.) бельгійського письменника Марселя Марісна, який прожив півтора року в тій країні як працівник відділу чужомовної преси Міністерства пропаґанди.

Автор широко описує явище рустифікації, тобто масового примусового переселення міського населення на село. В першу чергу застосовано цю систему у відношенні до інтеліґенції як потенційного ворога режиму.

З самого Пейпінґу, наприклад, у жовтні 1964 р. 125 тисяч інтелектуалів виселено в примітивні умовини життя на землі, а в липні 1965 р. були вістки в офіційних комуністичних виданнях, що мільйони студентів щороку поселювано на селах, щоб стали вони селянами „нового типу". З самого відділу чужомовної преси вислано 200 осіб.

Розділюють родини, не зважаючи на вік, стан здоров'я, на стать. Їх поселюють переважно на занедбаних землях, що стоять пустирем після провалу колективізації в 1958 році.

„Не лише, — пише автор, — опиняються виселенці в жахливих життьових обставинах. Ще гірше — це ворожість до них селянства. Кожна група виселенців має свого кухаря. Їхні кухні влаштовані окремо від селянських — і з слушної причини: виселенці наражені на небезпеку, що їх потрують. Селяни ненавидять міщан, яких насилають їм на квартири і яких вони мусять годувати, але вони не менше ненавидять режим".

Всю цю акцію пропаґанда прикрашує типово китайською інтерпретацією фізичної праці, як очищуючого і ушляхетнюючого засобу, згідно з ученням новітнього пророка Мао Тсе-тунга. Закон з 1957 р. вимагає, щоб кожний інтеліґент певний час пропобув на землі, а також кожнього року якийсь час виконував фізичну працю в місті. Цей закон створює сміховинні ситуації. Наприклад, професорові філософії наказують завідувати фармою курей і свиней. А тому, що він про ті справи не має поняття, кури вигибають, а свині не товстіють. Але це не має значення: він відбув свій місяць. Перекладача прислали працювати в друкарню, а лікар мусить мурувати доми або насаджувати дерева...

В аналізі цього переселення автор не подає багато оригінального матеріялу, але окремі картини з життя китайського муравлища справді незабутні:

Приріст населення нівелює промисловий ріст — промисел не може абсорбувати мільйони людей, які досягають щороку робітничого віку. Міста починають нагадувати кораблі, що ось-ось потонуть під вагою пасажирів.

Кожна родина в Пейпінґу отримала в 1965 р. по три

(Закінчення на стор 3)

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(24)

В цьому оповіданні виступають політичні і соціяльні мотиви визвольної боротьби українського народу. Кінчається воно апострофою до гетьмана Наливайка:

Підіймись із могили, духу праведного сина
Волі святої, духу Кравченка-гетьмана, а дума
З моєї груди сильним голосом рознесе,
Наливайку, о тобі!

(ст. 48)

Скінчивши гімназію, Франко поїхав до Львова із двома зшитками поезій та оповідань, а також із численними перекладами. Мав він тоді 19 років і міг сподіватися, що у Львові знайде кращих духовних провідників, як у Дрогобичі... Про свої літературні праці найдокладніше розповів Франко в передмові до повісти „Петрії і Довбущуки" (IX, Б, ст. 5-7).

„Сидів в шинку і пив горілку, бо коло серця щось пекло"

Такими словами починає І. Франко цикл поезій під заголовком „Галицькі образки" в збірці „З вершин і низин". Ця поезія написана в 1881-му році, але вона дуже характеристична для панщизняних і післяпанщизняних років у Галичині. Герой вірша „У шинку

Згадав, як був господар він,
Як шанували го сусіди,
Всяк віддавав йому поклін
І слово добре завсігди.
А далі... далі не хотів
І згадувать!.. Настало лихо!
Чому мовчати він не вмів,
Коли казали бути тихо?
Коли громаду кривдив пан,
Чому він мусів впоминатись,
Хоч не його з'орали лан,
З панами права добиватись?

У передмові до збірки „З вершин і низин" Василь Сімович пише: „Іван Франко належить до того типу письменників, які безпосередньо беруть участь у громадському житті, які своїми ідеями годують громаду і своє власне життя стараються погодити з цими ідеями". Тому треба „додивлятися до всіх духових проявів у житті України, а головним чином Галицької України від сімдесятих років XIX віку, бо кожне нове суспільно-політичне явище нерозривно зв'язане з ім'ям Франка (Київ-Ляйпціґ, ст. 16).

Галичина від 1772-го року була під пануванням австрійсько-угорських монархів і жила іншим життям, як решта українських земель, хоч і тут український народ в своїй масі тяжко бідував, мусячи відробляти панщину. Народ був позбавлений проводу, бо його провідна верства спольщилася, а священики не мали ані потрібної освіти, ані впливів, щоб допомогти своїм вірним у боротьбі проти польських панів, які мріяли про відбудову Польщі.

Та надійшов 1848-ий рік, коли революція прокотилась по деяких країнах Европи, захопивши й Австрію. І. Франко в кількох своїх творах описує цей рік, коли поляки воювали за те, щоб на західньоукраїнських землях відбудувати Польщу. Український нарід був проти цих польських зазіхань, бо вже був дещо освідомлений о. Маркіяном Шашкевичем та його приятелями. Можна було сподіватися, що після 1848-го року, т. зв. „весни народів", українці почнуть користати з тих конституційних прав, які дістали після скасування панщини в 1848 р. Але „весна народів" не довго потривала: в Австрії настала реакція. Тоді деякі українські провідники почали тратити віру в свої власні сили, бачачи, що австрійський уряд підтримує поляків, хоч вони в 1848-му році збройно виступали проти Австрії. Так народилося в Галичині москвофільство, яке було великою гальмою в розвитку українців під австрійською займанщиною аж до першої світової війни. Поляки прискаржували у Відні весь український нарід в москвофільстві, хоч орієнтувалася на Москву тільки частина інтеліґенції.

(Далі буде)

Микола Гулак-Артемовський

НЕБУДЕННА ІМПРЕЗА В ПАРИЖІ

Я вже втретє був свідком виступу учнів Міро Скали-Старицького, молодих українських співаків і співачок, які виступили із оперовими аріями 11-го червня в концертовій залі Плесль-Дебюссі в Парижі.

Програма складалася з 8 оперових арій і цілого „Запорожця за Дунаєм" (за вийнятком хорів і танців) мого незабутнього прадіда Семена Гулака - Артемовського.

У першій частині Одарка Андріішин виконала арію Манон із 1-ої дії опери „Манон" Жюля Массне, по французьки. Ірка Зелена арію Лейлі з опери Жоржа Бізе „Ловці перел" по французьки, Ляриска Вітошинська арію Мікаелі з опери Жоржа Бізе „Кармен", Данило Ганяк арію Бенвенуто із опери Євгена Діяза „Бенвенуто", Марійка Тирпич арію Віолетти з опери Джюзеппе Верді „Травіята", по італійськи, Уляна Чайківська арію Мюзетти з опери Джіяккомо Пуччіні „Вогема", по французьки.

У другій частині концерту, Марійка Тирпич, арію Панни з опери Миколи Лисенка „Нюктурн", Ірка Зелена, арію Одарки з опери Анатоля Вахнянина „Купало", Одарка Андріішин, Уляна Чайківська, Василь Бідник і Данило Ганяк виконали всі сольові місця, дуети і один квартет з „Запорожця за Дунаєм" Гулака Артемовського. Цілий концерт пройшов з великим успіхом, а „Запорожець" із справжнім тріюмфом. Це був досі небувалий тріюмф української молоді, українських молодих уже не учнів, а справжніх артистів та їх учителя, Міро Скалі-Старицького.

Писати про учнів М. Скалі-Старицького, — це писати про нього самого, про його мистецтво співу, яке він із таким самим талантом передає своїм учням.

Особливість мистецтва співу М. Скалі - Старицького полягала не в силі його голосу, а в непересічній красі цього голосу, не в його сценічній поставі, а в його шляхетності, у його аристократизмі поведінки, інтерпретації, музикальности, фразуванні, якими він полонював і полонює найвибагливішу публіку, найсуворіших критиків. Старицький мистець свого діла, свого, Богом даного йому інструменту.

Старицький без жадних допоміжних засобів здобув европейську славу виключно своїм талантом, своїм великим мистецтвом, яке тепер, із подиву-гідною посвятою, передає своїм наслідникам.

Одарка Андріішин ліричне сопрано незвичайно шляхетної краски, непересічно музикальна, веде себе на сцені і співає, як справжня артистка. Арію Манон виконала зі шляхетністю респекту стилю, доброю вимовою, заокругленим фразуванням. Голос звучить рівно, вирівняно і принадно. Гарна сценічна постава, дискретність у рухах й співацьких ефектах. Це уже співачка певної кляси. Оксану в „Запорожці" виконала з такою правдивою ніжністю української дівчини, що кращу Оксану годі собі уявити.

Ірка Зелена, колоратурне сопрано із незвичайної сердечности й теплоти голосом. Співачка ще не стоїть на високому технічному поземі, але своєю краскою голосу, щирістю й безпосередністю виконання полонює слухача всеціло. Арію Лейлі виконала коректно, вірно у стилі з доброю вимовою і дикцією, що є признакою доброї школи, доброго ведення голосу, який „сидить" правильно у „масці" й головному резонаторі, що надає голосові особливої краси, дзвінкости і принади. Арію Одарки з „Купало" виконала з переконанням, за що нагородили її оплесками.

Ляриса Вітошинська — майбутнє драматичне сопрано з великою розтяглістю діяпазону, співає верхні тони з легкістю, яка вже сьогодні дає підстави надіятися, що це майбутня Аіда, Леонора у „Фіделіо", Ліза у „Піковій Дамі", а може й вагнерівська співачка. Дуже трудну голосово й музично арію Мікаелі, вона виконала з легкістю дозрілої співачки, якій бракує ще тільки драматичного насичення. Краска голосу приємна, дівоча, що також не мало причинилося до її беззаперечного успіху.

Данило Ганяк — це басн особливої краси, сили й волюмену голосу. Непересічна постава (коло двох метрів високий), стрункий, із дещо зв'язаними руками, які одначе подобаються публіці скромністю, як у дівчини, яка стидається своєї краси. Так і молодий співак, наче стидається свого таланту, якого, можливо, він і несвідомий. Голос в нього теплий, щирий, безпосередній. Його виконанню й інтерпретації бракує ще певности себе, але ця непевність робить його любимцем публіки. Арію Бенвенуто виконав з коректним респектом музики, тексту і стилю. Натомість у ролі Карася Івана був свобіднішний, більше упевнений, що причинилося до його успіху у цій ролі яка, на нашу думку, повинна стати його коренною ролею. Ганяк має всі дані бути ще одним „неповторним" Карасем. В Ганяка прекрасної краски, сили й волюмену голос, небуденна сценічна постава. Все інше набувається в праці над собою.

Марійка Тирпич, ліриколоратурне сопрано, неймовірна легкість емісії голосу, незвичайна музикальність, корисна сценічна постава й поява. Це, як кажуть французи, „звірятко сцени". Вона виконала велику і трудну, під технічним оглядом, арію Віолетти з „Травіяти" з токою бравурною легкістю, що заставила слухачів дивуватися. Свята несвідомість, у якій якраз проявляється ота „іскра Божа", якою обдаровує природа тільки деяких людей. Марійка Тирпич, на нашу думку, це той „вибрик" химерної природи, який ми звемо феноменами. У співачки феноменальна легкість у горішніх тонах. Ми прослухали її з остовпінням, яке виявилося у спонтанних оплесках захопленої публіки. Якщо молода співачка робитиме такі поступи, як досі, то перед нею велике майбутнє. Арію Панни з „Нюктюрно" співачка виконала з гарним веденням свого сріблистого голосу і добрим відчуттям.

Уляна Чайківська, — лірико - драматичне сопрано, задивувала нас своїм блиском у голосі, своїм веденням голосу інструментальним способом, своїм щирим, нефальшованим темпераментом, своєю сценічністю в поведінці й інтерпретації арії Мюзетти з „Богеми" й Одарки в „Запорожці". Це вроджена Одарка.. Співачці ми також осмілимось пророкувати велике майбутнє на оперовій сцені.

Василь Бідник, — ліричний тенор, незвичайно милої, оригінальної краски, з задушевним призвуком у голосі, що його називають „золотистим", ніжним і шовковим. Співак надто ще молодий віком і наукою співу, але вже сьогодні дає найкращі надії майбутнього „короля тенорів", яким називала критика його учителя Міро Скалю-Старицького. Молитву з „Запорожця" проспівав він таким задушевним переживанням, що дехто із присутніх [illegible] прослезився.

Ні один із виконавців не прозрадив непевности, труднощів в емісії голосу, шукання резонаторів, що доказує правильність „методи" учителя, якому ми на цьому місці хочемо скласти найсердечніші Гратуляції, побажання дальшої витривалости й наснаги у праці, яка напевно принесе славу не тільки йому особисто, але й українській співацькій культурі, українському народові. Його учням бажаємо постійного росту, багато успіхів у майбутньому і радимо їм респектувати всі свого вчителя вказівки.

Я писав цю рецензію без ніякого наміру сеґреґування, я ішов по лінії черговости виходу виконавців на сцену.

Вечір був наяравду небуденною імпрезою не тільки на українському, але й паризькому мистецькому ґрунті, на якому навіть виступи паризької Державної Консерваторії не можуть почванитися таким високим поземом і досконалістю виконання.

Роман Клодницький здобув докторат

НОВИЙ ПРОФЕСІОНАЛІСТ

В червні в Шикаґівському Коледжі Оптометрії здобув титул доктора Роман Володимир Клодницький.

Є він сином д-ра мед. Осипа Клодницького. Уродився в Станиславові Зах. Україна, початкову школу закінчив в таборі переміщених осіб, де зачав також середню школу, яку продовжував у ЗДА в Сомервіл, Ню Джерзі і Мовдит Плезант, Айова. До Коледжу ходив на університеті в Айова Сіті і Мт. Плезант Айова, яку закінчив степенем бакалавра. Три роки був учителем англійської мови й історії в гай скулі. Потім записався до Коледжу оптометрії в Шикаґо, де здобув додатковий титул бакалавра і докторат.

Д-р Роман Клодницький

Послідний рік працював як спільник в канцелярії д-ра Діла в Мт. Плезант. Тепер правдоподібно буде покликаний до служби в армії.

Він і його родина є членами 234. відділу УНС.

Н. Н.

Ню Йорк, Н. Й.

М. ПОНЕДІЛОК ГОСТЕМ 64-ГО ВІДДІЛУ СУА

Микола Понеділок загостив 14-го травня до домівки 64-го Відділу Союзу Українок в Народному Домі і в дарунку дав авторський вечір. Приявні мали нагоду насолоджуватись мистецькими творами улюбленого письменника.

В першій частині програми прочитано: уривок із повісті „Грицькова душа", „Журо ти, моя журо" і „О не будіть мене". В цих трьох уривках ліричних новель — такий глибокий сантимент і така безмежна туга за рідною землю, що сльози зворушення мимоволі котились по обличчі приявних, і то найбільше зрівноважених і опанованих осіб. В цьому мистецький хист Миколи Понеділка.

В другій частині програми прослухали приявні: „Мово наша рідна", „Про молодь", „Незабутній день пам'яті Шевченка" та „Моя праця в театрі". Це були гуморески, за винятком точки „Незабутній день" — це описав враження з посвячення пам'ятника Шевченкові. М. Понеділок вичаровував у слухачів сальви сміху і сльози, бо слухачі плакали, але від сміху. Програма сантиментальна і весела, виконана з глибоким чуттям. Слова автора пливли з глибини душі, тому його душевний настрій переходив і на слухачів. Слухачі були вдячні авторові, а він подякував всім за увагу до нього і членкинь 64-го Відділу Союзу Українок.

Н. П., пресова реф.

Китайське муравлище

(Закінчення зі стор. 2-ої)

квестіонарі, в яких голови родин мусіли назвати засоби, що їх вони вживають проти запліднення. Якщо потому народжується дитина, вимагають від батьків вияснення, чому це сталося, і дають сувору нагану.

Перші двоє дітей в родині отримують урядову допомогу „одяговими купонами", але дальшим дітям в цьому відмовляють. Аборт дозволений на вимогу матері і без згоди батька. Кожного місяця дільницеві комітети організують збори, на яких запрошують мужчин і жінок погодитися на стерилізацію. Охочих піддатися цій операції мало.

За кілька кроків від помпезної Палати Робітничої Асамблеї мешкають в Пейпінґу мільйони людей. Вони сплять по семеро в ліжку, — жінки, чоловіки і діти впереміжку. Для цілої дільниці є тільки одна помпа. Гарні фрази партії не мають ніякої ваги, коли вся родина спить зовсім гола під одним коцом.

Але людську природу не так легко змінити. „Я був здивований, — пише автор, — коли, попавши в шпиталь, побачив, що майже всі лікарки, медичні сестри і санітарки були в тяжі, хоч саме їх завданням є пропаґувати бездітність. Вияснення просте: вагітність дає забезпечення проти висилки на село.

Перепису населення з 1957 р. не опубліковано, але мені попала в руки публікація з 1960 р., негайно заборонена. Там я знайшов, що на грудень 1957 р. було в Китаї 657 мільйонів мешканців, порівнюючи з 596 мільйонами в 1953 р.Ідучи за тим міріилом приросту, населення континентального Китаю має становити на основі опублікованих цифр на грудень 1965 р. — 779 мільйонів.

Гр. О.

80-ліття проф. д-ра Юрія Панейка

3-го квітня ц. р. минуло 80 років з дня народження проф. д-ра Юрія Панейка, кількакратного ректора Українського Вільного Університету, відомого вченого европейського маштабу, знавця адміністративного права й адміністрації та державного права. Недавно на сторінках „Свободи" згадувалося про появу останнього твору проф. Панейка п. з. „Теоретичні основи самоврядування", що в 1963 р. вийшов друком під фірмою Української Вільної Академії Наук в Мюнхені — Німеччина. Не зважаючи на свій вік, проф. Панейко крім суто наукової праці, знаходить час і для публіцистики. На сторінках „Свободи" та в інших українських часописах ми мали нагоду читати статті Ювілята.

Коли взяти під увагу нашу правничу літературу, то проф. Панейко займає в ній передове місце. Свою університетську кар'єру він започаткував у Львові, опісля працював у Відні, Парижі, Женеві, Кракові, Вильні, Варшаві та Мюнхені. Жниво свого наукового дорібку проф. Панейко присвятив народові, з якого вийшов, для якого працювали до останньої хвилини свого життя і його брати Олександер і Василь Панейки.

Ректорат Українського Вільного Університету й Української Вільної Академії Наук в Німеччині повідомили про приготування академії в честь проф. Панейка в дні 3-го липня. З цього приводу всі ті, що знають проф. Юрія Панейка, можуть тільки радіти й думками бути з тими всіма, що чисельно прийдуть віддати належну шану тому, що довгими роками був приятелем української студіюючої молоді, батьком і опікуном тих всіх, що покинули рідний край і пішли в чужину шукати правди й правопорядку.

Список наукових праць проф. Панейка — обильний. Понад 50 років він присвятив виключно науці. На підставі його наукових досягнень була побудована адміністративна система передвоєнної Польщі, не враховуючи тут сотні державних законів, що перейшли через апробату нашого Ювілята.

Коли спитаєте тих всіх, що відвідали останньо Европу, а головно Мюнхен, як почуває себе проф. Панейко, — то отримаєте від кожного ідентичну відповідь: „Проф. Панейко був і залишився взірцевим педантом". Проф. Панейко залишився під кожним оглядом, педантом, здобуваючи собі признання й пошану серед чужих і своїх.

Приятелі та колишні студенти з кількох університетів повинні відгукнутися на цей ювілей та переслати привіти на адресу:

Проф. Д-р Юрій Панейко
Ukrainian Free University
8 Muenchen 27
Laplacestr. 24
Bavaria, West Germany

Роман С. Голіят

„Суєта" у Клівленді

1-го травня відбулася в Клівленді театральна вистава „Суєта", комедія на 4 дії Карпенка Карого.

„Моя хата" пішла на виставу гуртом, бо ж українська театральна вистава в Клівленді це рідке явище, що за ним дехто тужить, а Ню Йорк і Філядельфія таки задалекі.

Як глядачка хочу висказати кілька думок, що зродились під враженням баченого. Новозорганізований театр „Кобзар" треба привітати та просити цілу нашу клівлендську громаду, підтримати шляхетні дії і замі ри малої горстки ідеалістів, що ще знаходять час присвятити себе праці в театрі.

Не збираюся подати фахову критику гри поодиноких акторів — це нехай зробить фахівець театрального діла, якщо тут такий є. Від себе й декого іншого, з ким довелось про ту виставу говорити, скажу, що ми були дуже мило заскочені всім, що бачили.

Сама декорація української кімнати була гідним взірцем народного побуту кінця 19-го століття. Бракувало лише святих образів. Загально кажучи, гра акторів була на висоті і цілість зробила дуже добре враження.

Було б надто скромно дякувати режисерові за його труд. Треба радше його подивляти.

Н. М.

● Мао Тсе-тунг, комуно-китайський „вождь", є в доброму здоров'ї і 10-го травня мав нараду з в'єтнамськими комуністами — офіційно проголошено в Китаї, заперечуючи таким чином вперті поголоски про важку недугу Мао Тсе-тунга, який на пів року зник був.

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. о. ПЕТРА СМИКА
складаємо 20.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.
●
Горем прибитій Родині на руки о. Богдана Смика, складаємо вислови щирого співчуття.
Мгр. Михайло і Ірена РУБИЧ

Замість квітів на могилу
бл. п. Високопреподобного о. ПЕТРА СМИКА
радника Митроп. Консисторії у Львові
складають 10.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.
ОКРУЖНА РАДА і
57-ий ВІДДІЛ СУА в ЮТИЦІ, Н.Й.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 23-го червня 1966 року на 71-му році життя, помер несподівано в Лондоні, Англія і там похоронений — наш Дорогий БРАТ

Д-р прав ТИТ СТЕФАНІВ

колишній службовець самоурядування, поручник УГА та сотник 1-ої Української Дивізії УНА, в'язень польського ізоляційного табору в Березі Картузькій.

Покійний осиротив дружину Євгенію та сина Левка на батьківщині, як також ближчу і дальшу рідню в Україні, ЗДА та в Канаді.

ЗЕНОН — брат
НАТАЛІЯ ЧАПЛЕНКО — сестра

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями й Знайомими, що дня 25-го червня 1966 року в Дітройті з волі Всевишнього, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у Вічність на 73-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ВІТЧИМ І ДІДУСЬ

бл. п.

Інж. КОРНІЙ СЕМЕНОВИЧ НІЩЕМЕНКО

б. учасник Визвольних Змагань, член Української Центральної Ради, кол. професор УТГІ.

Похорони відбулися в середу, 29-го червня 1966 р. з церкви св. Покрови на цвинтар Мт. Олівет у Дітройті.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА з доньками, зятями і внуками та рідня в Україні

Праця
HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MECHANIC
Factory maintenance, experieced all around. Should know lathe, shaper. Knowledge welding helpful. Steady. Good working conditions.
Call between 9-5
201 943-5200, Mr. Emmer

ПОТРІБНО
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
в будинок біля Бруклин Музею, платня $114.00 на місяць + 4 кімн. апартамент й інші вигоди.
Телеф.:
493-2281 або 768-9561

PLANT & PRODUCTION MANAGER
CABINET & ASSEMBLY FOREMAN
MACHINE SHOP FOREMAN
WOODWORKING PLANT
Large reputable store fivture manufacturer has immediate opening for exp'd men for new plant in Harrisburg, Pa. vicinity. Call collect
(212) 858-5900
Brooklyn, N.Y.

Grocery Receiving Guard
Full time, no experience necessary. Will train. Good opportunity, excellent working conditions and company benefits. Good starting salary. Apply to Security Supervisor.
TWO GUYS
175 Passaic Avenue
Kearny, N.J.

Snack Bar Ass't Mgr.
Full time, some experience necessary; good opportunity for rapid advancement; excellent working conditions and full co. benefits; good starting salary. Apply to Snack Bar manager.
TWO GUYS
175 Passaic Avenue
Kearny, N.J.

WIRERS & SOLDERERS
Experienced & Trainees — No Experience Required. Immediate Openings. Full Time 8:00-4:30. Interviews Daily & Saturdays 8:30 AM—7:00 PM.
Republic Electronics
575 Broad Hollow Rd.
F'dale/Melville Area
(516) CH 9-1414
An equal opportunity employer

Concerned About Your Future? Now Is The Time To Act
Investigate immediately the excellent opportunities for you in the exciting world of plastics. Our business is growing — Maintenance Machinists - Molding Press Operators - Machine Operators - Helpers—Mixing Room - Watchman-Porter
Qualified trainees will be considered for above positions. Contact Personnel Office Plastic Molding Division.
Harvey Hubbell, Inc.
Newtown, Conn. 1-426-2555
An equal opportunity employer

PACKAGING PRODUCTION MECHANIC
An opening exists for Packaging Production Mechanic thoroughly familiar with the operation and maintenance of pneumatic scale filling and packaging equipment; shift work; good working conditions and high pay. Apply in person at: Personnel Dept., 10 A.M. — 3 P.M.
STANDARD BRANDS, INC.
Chase & Sanborn Div.
16th St. and River Front
Hoboken, New Jersey
(Immediate vicinity; Lincoln Tunnel)
An equal opportunity employer

Праця
HELP WANTED MALE

MACHINISTS
Lathe Hands, Milling Hands, 1st Class up to $3.50 per Hour. Full benefits. 50 hours week.
Allied Scarsdale Division
253 W. Merrick Road,
Valley Stream
1½ miles N.Y. City Line
Air conditioned shop.
516 LO 1-9333

ARTIST
RETAIL LAY-OUT
Man wanted to do interesting diversified retail lay-outs in large advertising department for one of the Easts' fastest growing Discount Dept. Store Chains; excellent opportunity for man with a desire for advancement. Salary commensurate with experience and ability.
Call or write,
Mr. William Gifford
at 773-5655
TWO GUYS
174 Passaic st. Garfield, N.J.

ADVERTISING
(MECHANICALS)
Man wanted to do interesting and diversified board work in large advertising dept. of retail discount dept. store chains; 1 to 2 yrs. experience preferred but not necessary.
Call Mr. Gifford at 773-2605
TWO GUYS
174 Passaic st. Garfield, N.J.

Warehouse Guards
Full time, no experience necessary. will train; good opportunity for advancement with large department store chain; excellent working conditions and company benefits; apply to Mr. McFadden, warehouse No. 3.
TWO GUYS—BLDG. 3
Rt. 10 at Murray Rd.
East Hanover

ELECTRONICS
TEST TECHNICIAN
Power Supplies, outstanding opportunity for versatile man.
NORTH HILLS ELECTRONICS
Glen Cove, L.I. 516 OR 1-5700

STATIONERY ENGINEER
N.Y.C. License. H.P. Boiler.
Day Work — Good pay.
Steady. Nice working conditions.
Call ME 5-3273

LABORER
for general work.
Steady employment.
All benefits.
PAUL O. ABBE, INC.
139 Center Avenue
Little Falls, N.J.
256-4242

ПЕКАР СОЛОДКОГО ПЕЧИВА
Побажаний молодий чоловік з деяким досвідом пекарства, як пекар солодощів. Юнійні бенефіти.
WEBER'S BAKERY
52 West Fordham Road
FO 5-9897

AUTO SERVICE DEPT.
TWO GUYS
The following positions now open in new department:
MANAGERS
ASSISTANT MANAGERS
SALESMEN
FRONT END MECHANICS
INSTALLERS (for)
Brakes, Mufflers, Seat Covers, Etc.
UPHOLSTERY TRIMMERS
Excellent working conditions and company fringe benefits. Good starting salary. Call — 887-7400, ext. 382 for appt.

Праця
HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MECHANIC
Wholesale Cake Bakery
Must have experience general maintenance including building & machinery, 5 day week, day work, hourly pay based on ability & experience.
Call Mr. HOPPER
201 863-2616

MANAGER TRAINEE
Full time, some auto experience helpful but not essential. Excellent opportunity for advancement. Excellent working conditions and company benefits. Good starting salary. Apply to auto dept. manager.
TWO GUYS
Rt. 22 at Morris Avenue
Union, N.J.

Front End MGR. Trainees
Full time, no experience necessary; good opportunity for advancement with large discount dept. store chain. Excellent working conditions and company benefits. Apply to Mr. Scarlett at the courtesy desk.
TWO GUYS
Rt. 22 at Morris Avenue
Union, N.J.

DRAFTSMAN
Experienced on Supermarket fixtures. And Store Layout. Salary open. Nice working conditions. Excellent opportunity for right man.
Call all week.
LU 3-8100

ДОСВІДЧЕНІ
ПОМІЧНИКИ СТОЛЯРІВ
Добра платня, постійна праця.
Присмні умовини.
KEN MAR
WOODWORKING CO.
245 East 40th St. N.Y.C.
212 NU 2-1132

CARPET WHSE. CARPET CUTTERS
Limited experience necessary
Binding and Serging Machine Operator. Must Be Experienced.
General Warehouse Men; Will Train; Good Opportunity.
Call Mr. White
at 837-4664, New York
Call Collect.

MACHINE SHOP
50 годин + денна і нічна шифти.
MILLING "A"
LATHE "A"
CHUCKER "A"
SCREW MACHINE
Платні свята і вакації.
Платні шпиталь і операції.
I.ND, INC.
Call: Mr. Carl Brucker
(516) 678-6232
Island Park, L.I.

SINGER SEWING MACHINE MECHANIC
Experienced, fringe benefits, permanent position, starting salary $140 week. Apply
Byer Rolnick Casual Headwear Co.
528 South Ave., Plainfield, N.J.
212 DI 4-0174 or 201 756-7816

INSTALLERS
CARPENTERS — SUB. CONTRACTORS
Aluminum siding installers wanted for Two Guys Home Improvement Division. Full time, permanent position. Call
Mr. Rubenstein
201 278-7638 or 201 278-5759

ПОШУКУЮТЬ
СЛЮСАРЯ-МАШИНОЗНАВЦЯ (Машиніста)
до малого підприємства. Молотілки, токарки. Платня за умовою. Користі.
SKLO PRECISION
& PROTOTYPE CO.
Deerpark, N.Y. 516 586-5888

FOREMAN
for transformer assembly. Supervise appproximately 40 employees. Experienced in both commercial and military transformers. Must have knowledge of laminating, wiring, assembling, potting, impregnation, painting, basic testing. Please forward resume to Berkshire Transformer Corporation, Kent, Connecticut, or phone for appointment (203) 927-3541.

Праця
MALE & FEMALE

ДО ВШИВАННЯ КОВНІРІВ
при жіночих плащах. Постійна праця, добра платня, юнійна фабрика.
BAROS COAT
115 Myrtle Ave., Brooklyn, NY
MA 5-5919

ОПЕРЕЙТОРКИ
при SINGER МАШИНАХ. Досвід при замках (zippers(або лямівках при светерах. Добра платня, постійна праця, присмні умовини праці.
Blue Sky Knitting Mills Inc.
5419 Flushing Avenue
Maspeth, L.I. 386-0179

СПОРТ

редагує В. СОХАН

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" УСК НЮ ЙОРК 4:3 (2:0)
„Чорноморська Січ" (Юнаки) — УСК Ню Йорк (Юнаки) 2:3 (0:1)

Бавнд Брук, 26 червня - Спортовий день, що його влаштували УСТ „Чорноморська Січ" і УСК Ню Йорк, притягнув до цього „українського села" 600 осіб, членів, спортовців і симпатиків обидвох Т-в. В програмі були заплянowані відбиванкові і футбольні змагання і забава в новому павільйоні. З причини спізнення кількох змагунів „Ч. Січі" відбиванкові змагання не відбулися.

Згідно з програмою, відбулися дві цікаві гри між футболістами перших дружин і юнаків. Як і можна було сподіватися, обидві дружини виступили до змагань в ослаблених складах. В складі „Ч. Січі" бракувало В. Чижовича і З. Снилика, які в цьому дні виступали в збірній УСЦАК проти литовців в Шикаґо. Завзята, але фер гра закінчилася перемогою „Ч. Січі" 4:3.

В передзмагу юнаки УСК-у перемогли молодих січовиків вислідом 3:2. Були це одинокі, на жаль, змагання за першість юнаків СУАСТ-Схід. Чи існують юнацькі ланки у Філядельфії, Гартфорді, Рочестері, Бріджпорті і Ню Гейвені?

Цей перший і маймо надію, не останній спортовий день двох сусідніх спортових осередків пройшов успішно. Добра воля і щира співпраця між поодинокими українськими спортовими Товариствами може принести взаємні моральні і матеріяльні користі.

О. Твардовський

— о —

УКРАЇНЦІ В УПРАВІ НІМЕЦЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ФУТБОЛЬНОГО СОЮЗУ

Німецько - Американський Футбольний Союз, членом якого є УСК Ню Йорк, відбув 19-го червня річні Загальні Збори. Після уступлення дотеперішнього президента Ганса Шальфона на цей пост вибрано старшого віком досвідченого футбольного діяча Джана Стокса До Управи НАФСоюзу ввійшли два представники УСК-у Ню Йорк: Ярослав Томоруґ був вибраний до Контрольної Комісії, а Роман Лисняк до Верифікаційної Комісії. НАФСоюз нараховує 1, 378 Футболістів-сеньорів та 690 футболістів - юнаків.

Якщо йде про участь молоді в цім Союзі, то УСК зі своїми дружинами юнаків і доросту належить до чільних клюбів - членів Союзу.

— о —

ВАЛЕНТИНА КОЗИР СТРИБНУЛА ВГОРУ НА 1.75 М.

Молода легкоатлетка України, Валентина Козир з чернівецької области здобула в легкоатлетичних змаганнях юначок небувалий досі осяг в стрибку вгору. Вона осягнула висоту 1.75 метра, що є в дійсності рекордом цілої Европи у стрибках вгору вікової групи 16 - 17 років.Попередні осяги молодої Валі Козир вже звернули на себе увагу, коли вона встановила була рекорд СССР для дівчат ІІ вікової групи осягом 1.68 м.

Праця
HELP WANTED FEMALE

$60-$75 ТИЖНЕВО ГОСПОДИНЯ
Спання на місці. Модерний "air conditioned" дім. 2 дорослих — без варення. Вікенди вільні, близ. сабвею. Арea Бруклину.
PR 1-7100, Brooklyn, N.Y.

HOME WORKERS
Experienced Fancy Stitchers on shoe uppers. Work in the comfort of your own home. We provide machine. Apply
ARTISAN SPECIALTY CO., INC.
Lafayette Industrial Park
(across from Iafolla's)
Portsmouth, N.H. 603 436-0022

Medical Record Librarian
Attractive position for registered librarian in modern, progressive, accredited hospital. Direct employee staff of six and carry on well-organized program. 220-bed general hospital; minutes away from downtown Milwaukee via an easily accessible freeway. Department head level with excellent benefit program; including 4 week's vacation and retirement plan. Salary commensurate with experience & ability.
Personnel Department
WEST ALLIS MEMORIAL HOSPITAL
8901 West Lincoln Avenue
West Allis, Wisconsin 53227
321-2200

ПОТРІБНА ЖІНКА
при родині для легкої допомоги. Має помешкання, харч і одяг.
Тел.: 768-9561
Brooklyn, N.Y.

ПОТРІБНА
ЖІНКА до ПРАЦІ
8 годин, $1.50 на годину — на 1 день в тижні, прибирання помешкання в день, 4½ кімн. апартамент. Central Park West. Тел. ранком перд 10:30.
RIverside 9-0109

Розшуки

ПОШУКУЄ
Григорій ЗАХАРЕНКО
із села Бистри, Харківської області — пошукує
ПАВЛА МЕЛЬНИКА
Хто знає про нього або він сам, прошу писати на адресу:
Dmytro Kalinowski
112 Wayne Street
Jersey City, N.J.

ПОШУКУЮ
ВАСИЛЯ ДАНІВ
Виїхав з Німеччини до Канади з лісорубами в 1949 р. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до:
Iwan Stasiuk
335 Park Avenue
Babylon, L.I., N.Y.

1) **Федір і Роман Федюки**, які живуть в Україні, пошукують **Володимира, Мирослава і Ольгу Федюків**, які живуть в ЗДА або в Канаді.
2) **Семен Микуляк**, який живе в Україні, пошукує **Панька Микуляка**, який живе в ЗДА або Канаді.

Вони самі або хто знав би про місце їхнього побуту, прошу ласкаво зголоситися на адресу:
Mrs. Irena PERS
105 Upper Belleville Avenue
Montreal 6, Que. Canada

Real Estate

ОЗЕРО
окружене 88 акрами землі в розбудованій секції околиці Союзівки, вид на Міневаску. Рівнина. $50,000. Мотель 3 акри при гайвею, ресторан з ліценцією на алькогольні напитки.
Ціна $35,000.
STEPHAN OLEKSIW
P. O. Box 348
KERHONKSON, N.Y.
Новий тел.: 914 626-7692

WOODSIDE HOMES, Franklin Lake, New Jersey. Гарні **ДОМИ**, европ. стилю, кожний на 1 акр. парцелі. Мешканці можуть користати з ловлі пстругів, лодкування на 5 акр. озері. Близько до всього. Ціни від $40,000. Інформуватись в кожну пору. Будівничий при 133 **Pulis Ave., Franklin Lake, N.J. Тел.: 201 891-2759.** Говоримо по-українськи.

Queens, N.Y.
6 КІМ. МУР. ДІМ
в добр. положенні — Флашінґ, ґараж, кім. для забав, 2 лазнички, килим від стіни до стіни, 3 air cond., машина до миття посуди, до прання і т. д., бл. сабвею, шкіл, склепів, церков. Доск. купно — тільки за $27,500 на скорий продаж. Телеф. власника **FL 3-9083.**
Без посередника.

БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Мої дні
Ціна — 25 центів

Real Estate

БУДИНОК — 58 РОД.
на продаж в Брукліні біля Ботанічного Саду. Добрі умовини купна. Мало готівки.
Телеф.
493-2281 або 768-9561

OZONE PARK NEW!
Solid Brick 2 Family Homes
5 over 5 plus 3 room
Walk in $ 20 ft. terrace
Brass plumbing, 3 zone heat, double oven & range plus many other fine features.
$38,490
6 over 6
Professional Site Available
Furnished model open Sat. & Sun. Other times by appointment.
Phone: 835-2552
103 St. & Liberty Ave.
TEAKWOOD ESTATES
VI 8-5484 (516) OR 6-1584

Woodside
3 род., на-пів відокремлений, 3 вел. апартаменти, 7½, 5½ + 4 кімнати, чудова мешканева околиця, 2 бльоки до сабвею. Ціна знижена на $7,000 до $32,000 для скорого продажу.
ДМИТРО ГОРБАЙ
357-5400
PENNINGTON AGENCY
Українське Підприємство
192-12 Northern Blvd.
Flushing, New York

НА ПРОДАЖ
1 РОДИННА ХАТА
на границі Йонкерсу і Бронксу, бл. склепів, шкіл та автобусів.
914 476-4393
по 6:30 веч. в тижні та коли-небудь в часі вікенду.

Вест Вудсток, Конн.
КУРЯЧА ФАРМА
Дім на 9 кімнат, центр. огрівання, ґараж, 12 акрів площі, двоповерховий курник на 3,000 несучих або 6.000 м'ясних курок. Два курники менших. Все устаткування й приміщення в доброму стані. На продаж з причини недуги власника.
WALTER MYLIMAS
Bradford Corners Road
West Woodstock, Conn.

CATSKILL MT. PECOPT,
Засн. 30 р. тому, повне влаштування, спеціяльна ціна за $40,000. Власник мусить відійти на пенсію. 150 акр., великі можливості зросту, бл. Hunter Mt. Ski Bowl. Треба оглянути, щоб оцінити. **A. Feyerle, Twin Mountain House, Elka Park, NY**

FARMS for SALE

FOR SALE: 638 Acre cattle farm 65 miles north of Savannah and 50 miles south of Augusta, Georgia, 4 miles off U.S. 301. 3 flowing wells, 2 large upright concrete silos, 145 acres cultivated land, balance in coastal bermuda and bahia pastures, 12 acre fish pond. With or without cattle and equipment. **L. O. Pfeiffer, Rt. 2, Box 210, Sylvania, Ga.**
(912) 829-3957 nights

MISCELLANEOUS

ЧУДО УСУНЕННЯ СИВОГО ВОЛОССЯ
(для МУЖЧИН і ЖІНОК)
В теперішні часи багато сиговолосих фарбують собі сивенний пізнає, тому, що це виглядає на неприродне. Як отже усунути сиве волосся без фарбування? Ось чудодійний розчин, що діє по кількох ужиттях. Не треба вибирати кольору, жадних комплікацій, не брудить. Вистачить посмарувати волосся кілька разів ранком і сивина зникає на очах. Не пропустіть цієї одинокої дороги усунення сивини без клопотів. Шліть цей вирізок на адресу внизу і просіть вислати Вам (2) пляшки NUVIDA. Платите $6.50 поштареві при доставі. Тоді за спеціяльним зарядженням Ви можете уживати цілу пляшку на пробу. Якщо будете невдоволені способом діяння — можете повернути незужиту пляшку і одержите повний зворот.
Шліть ім'я й адресу до:
TRYSAN CO. — Dept. 801
Peekskill, N.Y. 10567

SPORTSMAN'S PARK & LODGE
"THE MEETING PLACE FOR ALL UKRAINIAN SOCIETIES"
WE OFFER
Lake & Pull Bathing Boating — Tennis — Baseball — Playground — Horses — Ponies — Huge Pavilion — Refreshment Stands - Dancing — Music — Amusements — Cocktail Lounge — Dining Room — Typical Bavarian Beer Cellar — Overnight Accommodations.
"Great Family Reunion Meeting Place"
Family or Group Picnics
Dover — Milton Road
OAK RIDGE, N. J.
Reservations — Bookings Information
N.Y.C. 212 OX 5-2650
New Jersey 201 661-1866
45 minutes from N.Y.C. via routes 46 & 23.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Книжки з ділянок: вищої математики, фізики, астрономії — оказійно на продаж (в мовах: англ. нім., чеській, польській і інших).

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає — НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. В липні і серпні в неділі — закрито.

Всі ЧАСТИНИ до направи ПЕЧЕЙ, вуглевих, газових, нафтових огрівачів парою й гарячою водою, як також всякі нові печі можете дістати в
STOVE MFRS. CORP.
182-186 Mulberry Street
NEWARK 2, N.J.

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
українські, англійські, російські по дуже поміркованих цінах. Нова ціла вбудова. Також направи, випозичення, виміни. Всі гарантовані.
Jacob Sacks
ALL LANGUAGE TYPEWRITER CO.
119 West 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N.Y. CHelsea 3-8086
Відкр. щод. до 6:30 веч., суб. до 4-ої

До винайму

ДО ВИНАЙМУ
ПОМЕШКАННЯ
53 E. 7th St., New York City
Близько 2-ої евеню, 4 сонячні, просторі кімнати, ках. лазничка, на 1-му поверсі до фронту.
Ціна 125.00 місячно.
Тел.: OR 3-8665
від 7-8 ранку і веч. 9-10.

Збори Відділів УНС
СУБОТА, 2-го ЛИПНЯ 1966 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Grand St. Проситься заплатити вкладки за два місяці, бо в серпні зборів не буде та вибрати свої дивідендові вкладки. Позамісцеві, проситься прислати коверти з поштовими значками для висилки чеків-дивідентів. — Ю. Сокол, предс., П. Дубовецький, рек. секр.

REAL ESTATE DISPLAY

ПРОДАЄТЕ чи КУПУЄТЕ?
ДОМИ - БИЗНЕСИ - ЛІТНИСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. – NEW YORK, N.Y. – Tel.: 477-6400
ВЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

Вакації – Vacations

ВІДПОЧИНЬТЕ У ЛІТНІЙ ЧАС
на Оселі
WAGON-WHEEL CABINS
(КЕТСКІЛЬСЬКІ ГОРИ, STATE N. Y.)
- Мішаний ліс — листяний і шпильковий, поляни і риболовля. Через оселю протікає ріка Делевар. Збоку оселі ресторан з поміркованими цінами і бар. До послуг на оселі будинок і окремі кабіни на 1-2 особи та подвійні з теплою і холодною водою.
- До винайму до кінця вересня. Ціни найдешевші у околиці.

По інформації звертатися:
DANYLO SERNA—WAGON WHEEL CABINS, N.Y.
Tel.: 607 363-7107 P. O. Box 121
Доїзд автобусом: From Port Authority Bus Terminal, 8th Avenue & 42nd St., take Shortline Bus Binhamton, stop on Route 17 at East Branch.

ПРИЇЖДЖАЙТЕ КУПАТИСЯ В СОЛОНІЙ ВОДІ!
НАЙКРАЩЕ КУПЕЛЕВЕ МІСЦЕ
НА БЕРЕЗІ ВІДКРИТОГО АТЛЯНТИКУ.
Маємо місце до переодягання, „шаверс" і велике місце для паркування автомобілів. Поїзд дуже добрий. Автами їхати дорогою ч. 26, що приходить на саме місце. Також автобуси їдуть з Ню Йорку, аж під самий дім.
Sea Foam Bathing Court
1171 Ocean Avenue SEA BRIGHT, N.J.
Phone: 482-1703 Власник: Є. АНТКІВ

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
ORegon 4-2568

НА ГАРНИЙ СПОМИН Tel.: 372-0468
ROSE-HILL MONUMENTS
184 Union Avenue
Irvington, New Jersey
S. Zelinsky – Philip Chuy
(УКРАЇНСЬКІ ПРОДАВЦІ)
Ми обслуговуємо і ставимо пам'ятники на всіх цвинтарях
GRANITE • MARBLE • BRONZE

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009
- БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО Антін ШУМЕЙКО
ВІДКРИТО: в ПОНЕДІЛОК до 7:30 веч.
в кожний день: 9:30 — 6:30 веч.
В СУБОТИ в місяцях липні і серпні БУДЕ ЗАКРИТО.

ТАРЗАН, ч. 5646. Боротьба проти акули...

AFTER PLACING THE DIAMOND CASKET ON A ROCK, THE APE-MAN TURNED TO HELP FIGHT THE SHARK!

NOW IT WAS A BATTLE OF SHARP SPEARS AGAINST A POWERFUL, SNAPPING JAW!

Положивши скриньку зіямантом на скелі, мавполюд обернувся, щоб помагати перемогти акулу!

Тепер була боротьба гострих списів проти сильних кусаючих щелепів!